

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 16P/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321201504
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Holeščáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321201504.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: B. D., nar. XX.XX.XXXX, Z. D., nar. XX.XX.XXXX a E. D., nar. XX.XX.XXXX, všetky maloleté deti bytom ako matka, všetky zastúpené súdom ustanoveným kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. I. Č.. XXX a otca A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. I. Č.. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 10C/57/2011-61 zo dňa 9.11.2011, ktorým bola naposledy určená vyživovacia povinnosť otcovi A. D., nar. XX.X.XXXX v sume po 100,- Eur na každé z maloletých detí, v časti týkajúcej sa výživného m e n í tak, že od 25.5.2021 z v y š u j e výživné na maloleté deti a to u maloletej B. D., nar. X.X.XXXX na sumu 150,- Eur mesačne, u maloletého Z. D., nar. XX.X.XXXX na sumu 140,- Eur mesačne a u maloletej E. D., nar. X.X.XXXX na sumu 140,- Eur mesačne, ktoré j e o t e c p o v i n ť platíť do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí.

II. Splatné výživné za obdobie od 25.5.2021 do 24.2.2022 v celkovej sume 1.329,35 Eur súd p o v o ľ u j e otcovi splatiť v splátkach po 50,- Eur mesačne splatných spolu s bežným výživným, pričom omeškanie s plnením jednej splátky alebo jej časti má za následok zročnosť celého plnenia.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí doručila súdu 25.5.2021 návrh na zvýšenie výživného, v ktorom žiadala, aby súd rozsudkom uložil povinnosť ocovi detí prispievať na výživu maloletej B. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 220 € mesačne, na maloletého Z. D., E.. XX.XX.XXXX sumou 180 € mesačne a na maloletú E. D., E.. XX.XX.XXXX sumou 180 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky odo dňa podania návrhu.

2. Podanie návrhu odôvodnila tak, že rozsudkom Okresného súdu Čadca 10C/57/2011-61 zo dňa 09.11.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.01.2021 (správne 2011), bolo manželstvo rozvedené, maloleté deti boli na čas po rozvode zverené do jej osobnej starostlivosti, odporca bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 300 € mesačne. Styk otca s maloletými deťmi súd neupravil. Od rozvodu manželstva jej odporca na výživu maloletých detí neprispieval. Poberala náhradné výživné od ÚPSVaR. Otec začal prispievať na výživu maloletých detí až od decembra 2020. Od ostatného určenia výživného ubehla už dlhšia doba, zvýšili sa náklady na produkty osobnej spotreby, ošatenia, obuvi, školských pomôcok a potrieb, maloletá B. v tej dobe nastúpila do 1. ročníka ZŠ, maloletý Z. navštevoval predškolské zariadenie a E. mala len tri roky. Otec sa s deťmi nestretáva, nad rámec výživného im nič neposiela. Ani na meniny, narodeniny, či vianočné sviatky. Ona je invalidná dôchodkyňa, poberá dôchodok v sume 355,60 €. Okrem toho poberá prídavok na tri deti v sume 76,50 € a výživné v sume

300 € mesačne. Iný príjem nemá. Z tohto príjmu platí nájomné v sume 130 €, elektriku a plyn v sume 60 €, životnú poisťku deťom v sume 25 €, maloletej B. internát v sume 30 € a stravné (raňajky, obedy a večere) v sume 100 €, cestovné v sume 20 €, vreckové v sume 15-20 € týždenne plus oblečenie, obuv a školské pomôcky, potreby.

3. K podanému návrhu pripojila matka rodné listy maloletých detí, potvrdenie o poberaní prídavkov na deti, potvrdenie o výške jej dôchodku, rozhodnutie zo dňa 5.6.2012 o poberaní náhradného výživného v sume po 100,- € na každé z detí, rozhodnutie z 12.1.2021 o znížení náhradného výživného pre B. na sumu 0,- €

4. Po tom, ako súd vo veci vykonal nevyhnutné procesné úkony potrebné pre prípravu pojednania a rozhodnutia veci (vrátane ustanovenia kolízneho opatrovníka pre maloleté deti, ktorého požiadal o prešetrenie súčasných pomerov maloletých detí), na výsledky dokazovania vykonaného na pojednávaní vo veci samej, súd v konaní o návrhu matky maloletých detí na právne posúdenie vykonaným dokazovaním súdom zisteného skutkového stavu veci aplikoval ustanovenia zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („Zákon o rodine“) - konkrétne ustanovenia § 36 ods.1 v spojení s ust. §§ 24 a nasl. Zákona o rodine a ust. §§ 62 a nasl. Zákona o rodine, upravujúcimi rozhodovanie súdu o úprave rodičovských práv a povinností pri nezhode rodičov maloletých detí a vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom, v spojení so spoločnými ustanoveniami §§ 75 a nasl. Zákona o rodine, vychádzajúc z pomerov zistených za rozhodné obdobie uplatneného nároku v čase rozhodnutia a zisťujúc ich porovnaním s pomermi v čase posledného predchádzajúceho cit. rozhodnutia súdu, či i s prihliadnutím na všeobecný vývoj životných nákladov (§ 78 ods.3 Zákona o rodine) došlo k takej kvalifikovanej (podstatnej) zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu posledného právoplatného rozhodnutia súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu (§ 78 ods.1 Zákona o rodine) posudzujúc na základe účastníkmi predložených a súdom zabezpečených listinných dôkazov a správ, vrátane pripojenia spisu o predchádzajúcom konaní vo veci starostlivosti o maloleté deti a vrátane vyjadrenia súdom ustanoveného kolízneho opatrovníka, výsledky takto vykonaného dokazovania v prospech a so zreteľom na najlepší záujem detí (ust. čl. 3 ods.1 a súvisiacich ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, tiež čl. 41 v spojení s čl. 7 ods.5 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení a ust. §§ 28 a nasl., §§ 62 a nasl. Zákona o rodine).

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil kolízny opatrovník, ktorý doručenie predvolania mal vykázané riadne, svoju neúčasť ospravedlnil, pojednávanie odročovať nežiadal. Súd preto v prítomnosti matky a otca dieťaťa vec prejednal za splnenia podmienok podľa ust. § 180 a nasl. CSP, majúc skutkový stav veci vrátane pomerov maloletého dieťaťa účastníkov za dostatočne zistený a z vyjadrení rodičov a oboznámením listinných dôkazov tvoriacich obsah spisu mal preukázaný nasledovný skutkový stav:

6. Kolízny opatrovník v písomne podanej správe uviedol, že rozsudkom OS Čadca 10C/57/2011-61 zo dňa 09.11.2011 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti matky a otec detí bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 300 € mesačne. Styk otca s deťmi upravený nebol. Matka s maloletými deťmi obýva dvojizbový nájomný obecný byt. Za nájom, elektriku a plyn platí mesačne 190 €. Je poberateľkou invalidného dôchodku v sume 350 €. Okrem toho poberá prídavok na tri deti v sume 76,50 € a výživné v sume 300 € mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť v mesiaci júl 2021 nesplnil. Podľa vyjadrenia matky otec sa o deti nezaujíma, nekontaktuje ich, stretáva sa s nimi náhodne. Zdravotný stav všetkých maloletých detí je dobrý, nevyžaduje si zvýšené výdaje na lieky a zdravotnú starostlivosť. Maloletá B. je študentkou 1. ročníka Strednej školy polytechnickej Liptovský Mikuláš. Počas týždňa býva na internáte. Za internát matka platí 30 € mesačne, strava 100 € mesačne a vreckové na týždeň v sume 20 €. Dňa 31.07.2021 maloletá odcestovala na trojtýždňový pobyt do Francúzska v rámci školskej praxe. Náklady s tým spojené cca 150 €. Maloletá sa učí výborne, rada bicykluje, venuje sa turistike, navštevuje kultúrne podujatia. Maloletý Z. je žiakom 8. ročníka ZŠ S. I.. Stravné v škole cca 50 € ročne. Učí sa dobre, venuje sa bicyklovaniu, turistike, futbalu. Maloletá E. je žiačkou 7. ročníka ZŠ S. I.. Učí sa výborne, stravuje sa v škole, stravné cca 50 € ročne. Venuje sa bicyklovaniu, korčuľovaniu. Na strane maloletých detí sa podstatne zmenili pomery. V čase rozvodu manželstva, maloletá B. navštevovala predškolské zariadenie a v súčasnej dobe študuje na strednej škole. Maloletí, Z. s E. boli v domácej starostlivosti matky a v súčasnej dobe sú na druhom stupni základnej školy, v siedmom, resp. ôsmom ročníku. Nakoľko šetrením pomerov nebolo zistené zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti zo strany matky, od rozvodu

manželstva rodičov uplynula už dlhá doba a otec detí nad rámec výživného im ničím neprispieva, navrhol súdu zvýšiť výživné na maloleté deti podľa schopností, možností a majetkových pomerov otca.

7. Matka detí na podanom návrhu zotrvala, výživné žiadala zvýšiť, pretože výdavky sú väčšie. Dcéra chodí na strednú, rovnako tak Z. pôjde na strednú a taktiež má aj zvýšené výdavky s maloletou E.. Matka špecifikovala výdavky na B., tá je stredoškoláčka, internát 30,- Eur, stravné 30,- Eur, cestovné jej dobíja kartičku za 20,- Eur, vreckové 20,- Eur, na oblečenie v priemere mesačne 20,- Eur, obuv 20,- Eur, školské potreby 100,- Eur ročne, ZRPŠ zaplatila 20,- Eur, kúpila jej nový mobil, keďže ten mala zlý a potrebuje ho pre svoje učenie a to v sume 130,- Eur, rovnako tak jej dala aj 20,- Eur, keď mala prax. Maloletý Z. - platí stravu zvýhodnenú 10,- Eur, ZRPŠ 15,- Eur, výlety 10,- Eur, oblečenie 20,- Eur, obuv 20,- Eur, školské potreby ročne 100,- Eur, taktiež mám výdavky bežné v súvislosti s hygienou. Maloletá E., tam je stravné 50,- Eur, ZRPŠ 15,- Eur, strava 25,- Eur, výlety 10,- Eur, oblečenie, obuv, teda botasky, legíny každé po 20,- Eur, korčule som jej zakúpila za 63,- Eur, školské potreby som zakúpila za 100,- Eur, to bolo na celý rok. Taktiež má výdavky v súvislosti s drogériou a s hygienou. Poukázala na to, že je naďalej invalidná dôchodkyňa, má problém od malička, hrozí jej slepota, čiže si nemôže nájsť žiadnu prácu. Výdavky má na nájom 130,- Eur, elektrinu 60,- Eur, poisťku pre deti 25,- Eur, obýva s deťmi nájomný byt. Výchovné problémy nemá už s B. už žiadne, zatiaľ sa drží. Maloleté deti sú zdravé, nevyžadujú si zvýšené iné výdavky v súvislosti s ich zdravotným stavom. Výživné jej platí otec od roku 2020, dovtedy jej bolo platené náhradné výživné, odvtedy jej platí vlastne on. Aktuálne nemá zaplatené výživné za dva mesiace. Čo sa týka výdavkov, tie doplnila ešte o daň 72,- Eur, za televíziu platí 60,- Eur ročne. Taktiež maloleté deti majú okuliare všetky, každému kupuje ročne za 80,- Eur. Rovnako sa jej pokazila práčka, tú zakúpila v hodnote 280,- Eur. Nad rámec jej otec maloletých detí neprispieva na deti vôbec ničím. Poukázala na to, že nie je pravdou to, že si nemôže otec nájsť lepšiu prácu a zároveň poukázala, že pokiaľ otec začal niečo deťom dávať alebo kupovať, bolo to iba v tom období, kedy ona dala návrh na zvýšenie výživného.

8. Otec uviedol, že nechal svojej bývalej manželke byt, teda všetky tieto veci. Byt ale nebol v jeho osobnom vlastníctve (pozn. súdu zrejme iba nájom). Otec uvádzal, že s návrhom nesúhlasí, zarobí okolo 800,- €, 580,- Eur mu zostáva na živobytie, čiže z tohto nemá absolútne nič. Pokiaľ matka detí uvádzala, že jej neprispieva ničím, toto nie je pravda, pretože keď E. chcela loptu, tak jej ju kúpil a taktiež chcela skateboard, aj tento jej kúpil, keď mal peniaze. Bolo to asi dva mesiace dozadu dva krát po 30,- Eur. Nemá žiadne zdravotné problémy, je zdravý, je fajčiar a vyfajčí bežne denne krabičku, čiže môže to byť asi v sume 120,- Eur za mesiac. Nevlastní motorové vozidlo, nemá žiadne dlhy, ani úvery. Aktuálne žije na D. v byte svojho otca, kde mu prispievam 100,- Eur mesačne. Je vyučený ako strojní mechanik, nikdy však v tomto odbore nepracoval, pracuje iba výlučne na stavbách. Pracuje len na čiastočný úväzok, na celý ho nechceli. V hotovosti dostáva 250,- €, pracuje 20 hodín týždenne, toto odrobí za 2 dni po 10 hodín. Aktuálne bol na brigáde, bol v Českej republike, vykonával tam pomocné práce, za deň zarobil tak maximálne 50,- alebo 60,- Eur. Vo výkone trestu bol pre neplatenie výživného. Niečo nad rámec deťom nekupoval nič. Uviedol, že má mobil, kde má výdavky mesačne asi 18,- Eur. Uviedol, že má priateľku, avšak neprispieva jej ničím, pokiaľ nie sú spolu, nežijú spolu ani v spoločnej domácnosti. Otec po vyslovení predbežného právneho názoru uviedol, že by súhlasil s výživným 140,- €. Na ďalšom pojednávaní so zvýšením nesúhlasil, situácia u neho osobne sa nezmenila, ale jeho priateľka je asi tehotná a potrebuje preto peniaze pre svoje ďalšie dieťa.

9. Postupom podľa § 204 CSP súd oboznámil listinné dôkazy tvoriace obsah spisu a to návrh na začatie konania, v ktorom matka žiada zvýšiť výživné na maloleté deti, rodný list čl. 2, 3, 4 maloletých detí, čl. 5 potvrdenie o poberaní prídavkov na deti, čl. 6 potvrdenie a rozhodnutie o poberaní dôchodku u navrhovateľky, matky, čl. 7 rozhodnutie o poberaní nároku na náhradné výživné, čl. 8 rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o znížení výšky náhradného výživného, čl. 12 lustrácia v Sociálnej poisťovni na matku, z ktorej je preukázaný invalidný dôchodok 355,60 Eur, čl. 13, 14 lustrácia v Sociálnej poisťovni na otca, otec bol naposledy do 25.3.2020 vo výkone trestu odňatia slobody, kde mal príjem, od 10.10.2020 je zamestnaný v TESPRA - B.C., s.r.o., kde jeho vymeriavací základ naposledy v marci 2021 bol 311,50 Eur, čl. 19 uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka maloletému dieťaťu, čl. 30 potvrdenie o zárobku na základe žiadosti súdu zo spoločnosti TESPRA - B.C., s.r.o., z ktorého vyplýva, že otec je zamestnaný na polovičný úväzok, má dohodnutý 20-hodinový pracovný čas týždenne, čistý zárobok je v sume 240,28 Eur, zo mzdy mu je splácaná exekúcia 30,- Eur mesačne, nemal vyplácané diéty ani odmeny, čl. 32 správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kde matka bola evidovaná naposledy v roku 2018 v evidencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, čl. 35 správa z obce S. I., čl. 37,

38 vyjadrenie otca k návrhu, ktorý uvádza, že nesúhlasí s podaným návrhom, je zamestnaný, pracuje 20 hodín týždenne, má príjem 290,- Eur, pracuje aj brigádne, kde si dokáže privyrobiť 350,- až 400,- Eur, čiže zarobí dohromady asi 700,- Eur mesačne, z toho 300,- Eur hradí na výživné, zostane mu 400,- Eur, teda s tým má problém momentálne vyjsť, čl. 39, 40 pracovná zmluva otca zo spoločnosti TESPRA - B.C., čl. 42 správa kolízneho opatrovníka zo dňa 10.8.2021, ktorú sudkyňa oboznamuje doslovným prečítaním, čl. 70 - správa z internetu o možnosti ponuky práce pre otca v jeho odbore, resp. v tom, v tom pracuje, kde je ten priemerný príjem 580,- Eur, čl. 71 správa pre ponuku na stavebné práce, kde je možný príjem 1.000,- Eur, čl. 73 správa, výpis z internetu, kde je ponúkaný plat na pomocné stavebné práce, brigády v oblasti robotníka, kde je suma 1.500,- Eur, ide o okres Tvrdošín, Trstenú, čl. 77 správa, resp. informácia o možnosti zamestnania sa ako stavebného robotníka za 650,- Eur v Nededzi, čl. 80 v Dulove za sumu 650,- Eur, čl. 116 správa z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kde na základe žiadosti súdu bolo oznámené, že evidujú možné pracovné miesta v pozícii stavebného robotníka v Krásne nad Kysucou za základnú mzdu 900,- Eur v spoločnosti MARSUPIUM, s.r.o., v spoločnosti DESTAV, spol. s.r.o. za základnú mzdu 625,- Eur, v oblasti vyučenia strojného mechanika ponúkajú zamestnanie u zamestnávateľa TECHBERG, Kysucké Nové Mesto, kde je základná hodinová mzda 6,- Eur za hodinu.

10. Súd oboznámil pripojené spisy a to spis Okresného súdu Čadca sp. zn. 7P/42/2019 - uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým bola maloletá B. D., dočasne jej bol nariadený pobyt v starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, matke bola určená vyživovacia povinnosť, rovnako tak otcovi. Z pripojeného spisu 8P/1/2019 návrh otca na zníženie výživného, ktoré konanie bolo uznesením zo dňa 6.3.2019 zastavené. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 30.3.2019. Zo spisu 11P/62/2018 bolo oboznámené rozhodnutie a to uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým súd u maloletej B. D. nariadil výchovné opatrenie a to pobyt v Diagnostickom centre Lietavská Lúčka po dobu šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku, rovnako tak uložil povinnosť hradiť otcovi ako aj matke výživné na maloleté dieťa a to každému 30 % zo sumy životného minima na účet zariadenia počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

11. Posledným rozhodnutím, ktorým bolo určované výživné, bol rozvodový rozsudok č.k. 10C/57/2011-61 zo dňa 09.11.2011, kde súd určil výživné otcovi po 100,- € mesačne na každé z detí. V odôvodnení rozhodnutia súd konštatoval, že matka maloletých detí v čase vyhlásenia rozhodnutia je invalidná dôchodkyňa, s invalidným dôchodkom 164,70 eur mesačne ako v súčasnosti jediným zdrojom vlastného príjmu. Okrem toho poberá už len prídavky na deti spolu vo výške 66,03 eur mesačne, osobne zabezpečuje starostlivosť o tri maloleté deti účastníkov vo veku do 6 rokov, aktuálne už bez rodičovského príspevku na najmladšie dieťa a bez poskytovania dávok v hmotnej núdzi. Zo svojho príjmu uhrádza nájomné a úhrady za plnenia spojené s užívaním účastníkmi prenajatého dvojizbového obecného bytu vo výške 125,87 eur mesačne (matka podľa predložených dokladov aktuálne uhrádza 151,74 eur mesačne - zvýšenou sumou určenou i na úhradu nedoplatku z predchádzajúceho obdobia), za elektrinu a plynu v priemere 60,- eur mesačne a spláca pôžičku nebankovému subjektu (Provident) v sume 20,- eur mesačne. Najstaršia dcéra B. navštevuje predškolské zariadenie. Otec maloletých detí v rozhodnom čase nie je podľa evidencie Sociálnej poisťovne pre účely sociálneho poistenia vedený ako zamestnanec u žiadneho zamestnávateľa, ani ako tzv. samostatne zárobkovo činná osoba. Podľa údajov verejného živnostenského registra podnikal ako živnostník vo viacerých odboroch stavebných prác v období od 01.5.2006 do 31.3.2010, kedy ukončil podnikateľskú činnosť. V zmysle navrhovateľkou predložených písomných výziev dlhoval ku dňu 22.12.2009 Sociálnej poisťovni na poistnom 942,90 eur a ku dňu 08.9.2009 Všeobecnej zdravotnej poisťovni na poistnom 1.374,91 eur. Podľa písomnej správy správcu dane - Daňového úradu Čadca otec maloletých detí ako živnostník podľa údajov daňového priznania k dani z príjmov fyzických osôb za obdobie r. 2009 vykázal pri dosiahnutých príjmoch (13.424,42 eur) a výdavkoch (5.369,76 eur) zo živnosti a daňovom bonuse (707,76 eur) základ dane 8.054,66 eur. V r. 2010 vykázal už len príjmy zo zamestnania, v celkovej výške 480,- eur. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, odboru služieb zamestnanosti, otec maloletých detí bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v období od 21.4.2010 do 01.5.2011, za ten čas mu nebolo ponúknuté žiadne voľné miesto v jeho profesii (mechanik - stroje a zariadenia). V r. 2010 bol otec maloletých detí zamestnaný v čase od 11.5.2010 - 31.8.2010 a potom od 08.11.2010 do 10.11.2010 ako pomocný robotník na základe dohody o vykonaní práce u zamestnávateľa Rudolfa Frančiaka s miestom podnikania v Starej Bystrici, u ktorého dosiahol celkový príjem vykázaný v daňovom priznaní v zmysle cit. správy správcu dane. Zamestnávateľ ho hodnotil kladne, v druhom prípade bola dohoda ukončená bezprostredne po jej uzavretí z dôvodu nepotvrdenia zákazky, na ktorej mal otec maloletých pracovať, odberateľom. Naposledy podľa zistenia súdu otec maloletých detí pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti v období od 03.5.2011 do

08.9.2011 u zamestnávateľa Profispol, s.r.o. so sídlom v Čadci, za čistú mzdu 97,20 eur mesačne; podľa správy zamestnávateľa brigádnická činnosť otca maloletých bola ukončená z dôvodu ukončenia práce, na ktorú bol prijatý. Súd určil výšku výživného v sume 100,- eur mesačne na každé maloleté dieťa - nepochybujúc o tom, že je v skutočných možnostiach a schopnostiach otca maloletých detí ako povinného podieľať sa na ich výžive v takomto rozsahu, zodpovedajúcom jeho kvalifikácii a už v minulosti reálne preukázaným schopnostiam, vychádzajúc z cit. správy o jeho príjmoch zo živnosti za r. 2009, zodpovedajúcich priemernému čistému príjmu 670,- eur mesačne, z ktorého príjmu súd vychádzal pri určení výšky výživného - za podmienok ust. § 75 ods.1 veta druhá Zákona o rodine a to na základe záveru, že otec maloletých detí v priebehu konania nepreukázal a ani súd sám vykonaným dokazovaním nezistil existenciu dôležitého dôvodu, pre ktorý sa otec troch maloletých detí v r. 2010 vzdal možnosti takéhoto príjmu, ktorý predtým preukázane najmenej v takejto výške bol schopný dosahovať a dosiahnuť.

12. Vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci zvýšenia výživného súd poukazuje na to, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Pri určení vyživovacej povinnosti (aj pri zmene rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k mal. dieťaťu) rozhoduje záujem dieťaťa. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti teda súdy prihliadajú k tomu, aby boli zaistené čo najpriaznivejšie podmienky pre úspešný vývoj dieťaťa. Rozsah vyživovacej povinnosti je daný ust. § 75 zákona o rodine, podľa ktorého súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného a § 62 zákona o rodine, v zmysle ktorého ods. 2, druhej vety má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Odôvodnené potreby dieťaťa sa odvíjajú najmä od jeho veku, zdravotného stavu či nadania, pričom sa zohľadňujú predovšetkým náklady slúžiace na uspokojenie výživného v pravom slova zmysle, akými sú oblečenie, obuv, strava, hygienické potreby, zabezpečenie bývania, v závislosti od veku dieťaťa i úhrada športových, kultúrnych, spoločenských potrieb tak, aby sa prostredníctvom stanoveného výživného zabezpečila primeraná úroveň zodpovedajúca úrovni detí a ich veku. Pri skúmaní schopností a možností povinnej osoby pritom nerozhodujú len jej skutočné zárobkové a majetkové pomery, ale aj potencionálne príjmy, t. j. nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, pracovné skúsenosti a pod., nakoľko povinnosťou rodičov je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí v záujme ich náležitého telesného a duševného vývoja. Nevyhnutným dôsledkom zásady, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové možnosti, ale reálne potencionálne možnosti je i ust. § 75 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého súd prihliadne k schopnostiam a možnostiam povinného tiež vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo nejakého majetkového prospechu. V tomto konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou zamestnanie, v ktorom povinný dosahuje nižší príjem. Závažným dôvodom môže byť napr. zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny.

13. Z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne ustálené a medzi účastníkmi nesporné, že od posledného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté deti uplynula doba viac ako 11 rokov, kedy súd naposledy určoval výživné na deti otcovi, ktoré boli v starostlivosti matky (okrem rozhodnutia o umiestnení dcéry B. do reedukačného zariadenia - určené výživné matke v rozsahu 30% sumy životného minima a otcovi 100,- €). Situácia sa zmenila u detí za 11 rokov preukázateľne, nielen s návštevou školy - stredná škola u mal. B., maloletý Z. a maloletá E. druhý stupeň ZŠ (pôvodne B. prváčka na ZŠ, dve deti navštevovali materskú škôlku). Okrem všeobecného rastu cien za obdobie 11 rokov je to zvýšenie výdavkov vo všetkých oblastiach, či s oblečením, obuvou, hygienou, školou, ale najmä stravou pre dospievajúce deti. Súdom určená suma po 100,- € už nereflektovala potreby detí. Situácia u matky sa zmenila čiastočne, naďalej však bola invalidná dôchodkyňa - nemohla si nájsť prácu pre svoj zdravotný stav (hroziaca úplná slepota), poberala invalidný dôchodok 355,60 € (podľa rozhodnutia z 3.12.2020), poberala prídavky na tri maloleté deti v celkovej sume 76,50 € k aprílu 2021 mesačne. Zo svojho príjmu zabezpečovala všetky výdavky pre tri maloleté deti ako i pre seba). Otec detí jej neplatil výživné do decembra 2020 (9 rokov), hoc bol povinný platiť 300,- € mesačne. Z tohto príjmu hradila všetky výdavky ktoré špecifikovala v podanom návrhu. Situácia u otca zostala fakticky nezmenená, riadne nepracoval, tak ako pôvodne zamestnával sa na naďalej na dohodu, resp. polovičný pracovný úväzok, hoc podľa vlastných slov bol jeho zdravotný stav v poriadku. Podľa vyjadrenia nemal dlhy, ale bol vo výkone trestu pre neplatenie výživného, čo súd hodnotí iba v jeho neprospech ako konanie nielen protizákonné, ale najmä ukracujúce deti na výživnom. U zamestnávateľa podľa vyžadanej správy mal príjem v priemere 210,28 € mesačne, dokázal si však podľa vyjadrenia brigádne privyrobiť. Žil u rodičov v Č. a tým platil 100,- € mesačne. Súd mal preukázané z jeho výpovede, že u zamestnávateľa na polovičný úväzok

prácou 2 dni v týždni (8 dní v mesiaci) zarobí cca 210,- €, podľa jeho vyjadrenia pracuje aj brigádne v Českej republike, kde si dokáže za deň zarobiť 50 - 60,- € denne. Svoj príjem určil na 800,- € v čistom. V rámci doplnenia dokazovania mal súd preukázané, že otec môže pracovať aj za vyšší príjem, ktorý bol ponúkaný na trhu práce a v oficiálnom pracovnom pomere so zamestnávateľom. Súd na podklade procesného návrhu kolízneho opatrovníka mal preukázané pracovné ponuky na stavebné práce, kde je možný príjem 1.000,- Eur, čl. 73 správa, výpis z internetu, kde je ponúkaný plat na pomocné stavebné práce, brigády v oblasti robotníka, kde je suma 1.500,- Eur, ide o okres Tvrdošín, Trstenú. Súd v rámci týchto skutočností, z prezentovaných vyjadrení otca vychádzal preto pri určovaní príjmu z potenciality - možného príjmu otca, ktorý by mohol dosiahnuť legálnou prácou a teda z príjmu v sume min. 1000,- € mesačne. Pokiaľ by sa otec zamestnal riadne, tak potencionálne z tohto príjmu pri ním uvádzaných výdavkoch preto s prihliadnutím k potrebám detí je schopný hradiť výživné na dcéru B. v sume 150,- € mesačne a na syna Z. a dcéru E. v sume 140,- € mesačne na každé z detí, ktoré výživné súd v tejto sume aj určil, nakoľko má zato, že toto výživné je v možnostiach a schopnostiach otca detí a hoc nepokrýva všetky výdavky na deti, aspoň čiastočne tak reflektuje na ich potreby, hoc je evidentné, že po 11 rokoch by si deti žiadali zvýšiť výživné o viac ako 40 resp. 50,- €. Pokiaľ otec poukazoval na možné tehotenstvo jeho partnerky a potrebu prostriedkov pre toto dieťa, ku dňu rozhodovania sa dieťa nenarodilo, otcovi nepribudla vyživovacia povinnosť, toto súd v rámci rozhodovania do úvahy preto nebral tak, aby to bolo spôsobilé zmeniť výšku novourčeného - zvýšeného výživného.

14. Zvýšené výživné súd priznal počnúc od podania návrhu t.j. od 26.5.2021. Splatné zameškané výživné za obdobie od 26.5.2021 ku dňu rozhodovania vrátane splatného výživného na mesiac marec (v rozdiel v celkovej sume 1329,35 € (z tohto na B. 511,29,- € 11,29 € + 10 mesiacov x50,- € a na Z. a E. 9,03 € + 10x40,- €x2) súd uložil otcovi splatiť v splátkach popri bežnom výživnom v sumárnej splátke po 50,- € tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením v lehote splatnosti.

15. Súd poukazuje na ust. § 78 ods.1 Zákona o rodine, umožňujúce obdobne zmenu i tohto rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a to i bez návrhu, v prípade budúcej zmeny pomerov oproti rozhodným pomerom zisteným súdom v tomto konaní, z ktorých súd vychádzal vo svojom rozhodnutí v tejto veci.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 62 ods. 1 CMP možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak účastník konania nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže druhý účastník konania podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 120 ods. 3 CMP).